

S t o r a u t s k o t t e t s betänkande

N:o 67 i anledning av Landskapsnämndens framställning till Ålands landsting angående lagen om naturskydd, given den 23 februari 1923.

Landstinget har i avseende å utlåtande remitterat förenämnda framställning till Stora utskottet jämte Finans- och ekonomiutskottets däröver avgivna betänkande N:o 29.

På av Landskapsnämnden anförda skäl har utskottet i likhet med Finans- och ekonomiutskottet funnit Landstingets rätt att lagstifta å ifrågavarande område samt därför tagit ärendet till omprövning.

Beträffande först lagens av Landskapsnämnden avgivna allmänna syftemål får utskottet fullkomligt förena sig om Finans- och ekonomiutskottets utlåtande om framställningen. Vidkommande däremot lagens detaljer kan utskottet oförhindrat antaga vare sig Landskapsnämndens eller Finans- och ekonomiutskottets förslag. Enligt § 13 skulle grisslan vara fridlyst året om. Med hänsyn till ^{att} grisselungar s.k. grisselpojkar i alla tider av skärgårdsbefolkningen i stor utsträckning fångats ur bona och använts till föda, anser utskottet obilligt gentemot densamma, särskilt den som bor och har sin nödtorftiga utkomst uti de yttre skären, att beröva dem denna möjlighet till omväxling uti den eljets enformiga matordningen, helst som grisulan förekommer synnerligen talrikt och såsom fullvuxen icke utgör föremål för jakt eller fångst. Detdamma gäller måsen och truten, vilkas ägg hopsamlas av skärgårdsbefolkningen och en del av året utgöra en viktig beståndsdel i deras föda.

Samma moment fridlyser tornsvalan, men nämmer ingenting om andra svalor. Detta förhållande kan måhända ingiva den stora allmänheten, som icke kan förutsättas äga kännedom om, att till skillnad från de övriga svalorna är en skärfågel och icke räknas till de egentliga småfaglarna, den uppfattningen, att andra svalor icke vore fridlysta. Fördens skull föreslår utskottet att ordet "tornsvala" måtte utbytas mot ordet "svala".

Genom moment 2 har Landskapsnämnden velat fridlysa igelkotten.

Trots detta djurs många ur lantmannasynpunkter goda egenskaper, kan utskottet likväl icke förena sig om förslaget, dels emedan denna djurart är synnerligen allmänt utbredd inom landskapet, dels emedan den ofta är till stor skada för trädgårdsodlaren. Utskottet har ansett sig kunna antaga denna ståndpunkt med hänsyn till att igelkotten, även om den icke genom lagen fridlyses, näppeligen komme att utsättas för jakt eller andra förföljelser än vad som behöves för att avhålla densamma från besök i trädgårdar.

Paragraf 16 innehåller en bestämmelse, som synes utskottet obillig och kan leda till svåra komplikationer. Först och främst bör förbudet inskränkas att gälla endast skinn eller fjädrar av sådana i riket förekommande fåglar, som på grund av denna lag äro ständigt fridlysta. För det andra bör förbudet icke utsträckas att gälla från utlandet importerade skinn eller fjädrar.

Finans- och ekonomiutskottet har ansett doppingen böra utgå från de fridlysta fågelarternas antal, såsom varande skadlig för fiskerinäringen, varemot gråsparven, som enligt plägsed hyllas av befolkningen borde fridlysas. Doppingens föda utgöres emellertid icke av fisk, utan huvudsakligast av blötdjur och växter, som talrikt förekomma vid vassbevuxna stränder. Möjligen kunde förslaget motiveras därmed, att vissa arter av andsläktet påstås icke väl trivas å samma ort som doppingarna, men då full utredning saknas härom anser utskottet sig härutinnan böra understöda Landskapsnämndens förslag. Icke heller kan utskottet gå in på att fridlysa gråsparven, enär denna fågel där den förekommer i större mängder, visat sig vara till stor skada, inom landskapet, främst för bärodlingar. Någon allmän förföljelse kan heller icke tänkas bliva ifrågasatt emot gråsparven, vilken som sagt flerstädes hyllas av befolkningen.

I anseende härtill får utskottet föreslå

att Landstinget ville antaga Landskapsnämndens

förslag, dock sålunda

att grisslan, trutar och måsar måtte utgå ur § 13 mom. 1 ordet "tornsvala" ersättas med svala samt igelkotten utstrykas ur mom. 2 och § 16 måtte erhålla följande lydelse;

§ 16.

Det vare förbjudet att sälja, tillsaluhålla eller som prydnad använda skinn eller fjäder av sådana i riket förekommande fåglar, som på grund av denna lag äro ständigt fridlysta. Detta förbud gäller icke från utlandet infört skinn eller fjädrar av sådana fåglar.

Mariehamn, den 14 december 1923.

På Stora utskottets vägnar:

F. H.

L. H.